

[Ole Bjørn Kraft.]

end nogen anden skyldes, at vi allerede på det nuværende tidspunkt er nået så langt, som vi er. Thi det vil blive historiens dom, at det var Englands krigsleder i den sidste store krig, der efter krigens afslutning så det syn, at det, der nu tiltrængtes, hvis krigen ikke skulle blive en stadig gentagelse, det var en samling indenfor Europa. Det var Winston Churchills tale i Zürich i september 1947, der gav tanker, som længe havde levet i vide kredse i Europa, et sådant møde, at de blev hørt, at der ud af denne tale kunne springe et initiativ, en politisk handling, der kunne sætte frugt. Mange har før Churchill været inde på disse tanker. Frankrigs store udenrigsminister efter første verdenskrig, Briand, formede i slutningen af 20'erne sin paneuropæiske idé, men tiden var ikke moden dertil, forudsætningerne var ikke tilstede, den hårde nødvendigheds pres kunne ikke føre tanken fra ideens og utopiens verden ind på den politiske arena. Men nu var forudsætningerne tilstede, og nu var der påny en politiker af det virkelige statsmandsformat, som, skønt nøje knyttet til sin ø, havde en virkelig europæisk tankegang og havde evne til at forme sin idé på slig en vis, at man fra alle demokratiske stater og fra alle demokratiske partier kunne give levende tilslutning til de forslag, som han havde udkastet.

Af Zürich-talen kom Haag-konferencen, der jo blev en spontan tilkendegivelse af, hvor levende disse tanker var, hvor stor tilslutning de havde i de demokratiske folk i Europa, en tilkendegivelse af, at øjeblikket nu var inde. Naturligvis var der på denne konference megen usikkerhed og forvirring og mange modsætninger, som først må udjævnes; således er det altid, når noget stort nyt skal fødes. Men der var en enstemmighed i det synspunkt, at nu måtte man skride fra tanke til handling, at nu var tiden kommet, hvis Europa skulle bestå, at en politisk indsats måtte gøres.

De beslutninger, som her blev vedtaget, blev forelagt de forskellige landes regeringer. De fik en lidt forskellig modtagelse. Desværre er det nødvendigt at sige, at de skandinaviske, demokratiske landes regeringer ikke var videre vågne overfor de tanker, som her var blevet rejst; man havde nærmest den opfattelse, at det drejede sig om et interessant diskussionsemne, som man passende kunne henvise til videre debat i de interparlamentariske sammenslutninger. Hvis alle stater havde handlet på denne måde, havde den højtærede udenrigsminister ikke i dag i folketinget kunnet forelægge sit for-

slag til ratifikation af overenskomsten mellem de 10 demokratiske stater. Hvis alle havde vist den samme tilbageholdenhed, samme ulyst til at tage et initiativ, samme reservation overfor det nye, som her var under udvikling, var tingen foreløbig standset. Men heldigvis var der andre stater, som greb øjeblikket, som kyssede historiens gudinde, da hun gik forbi, nemlig Frankrig og Belgien, og fra det initiativ, som den franske og belgiske regering tog efter henvendelse fra Europabevægelsen, kom der forhandlinger i gang, hvori også vort land deltog, og som den 5. maj, var det vist, førte til aftale mellem de 10 landes udenrigsministre. Måtte denne dato være et lykkeligt omen for, hvad der her er under udvikling og forberedelse. For det var jo det, vi drømte om efter kapitulationen, efter den store krig, at der nu skulle komme en tid, da det var samarbejdet mellem folkene, bestræbelserne for at give vort hærgede Europa en periode af tryk og fred, der fyldte alle sind. Men i tiden, der er gået fra den 5. maj 1945 til den 5. maj 1949, har der jo ikke været gjort mange positive skridt til at tilvejebringe det samarbejde og det fællesskab, som er en forudsætning for en lykkelig udvikling i Europa, før denne aftale mellem de 10 landes demokratiske ministre blev sluttet.

Det er en forsigtig overenskomst, der her er forelagt os, og ligesom andre talere mener jeg, det er rigtigt og klogt at gå skridt for skridt, at bygge huset langsomt, men sikkert op. Det er ikke megen magt, der i dag er henlagt til dette Europaråd. Ministerkomiteen eller udvalget, hvad nu dets navn skal være, har ingen besluttende myndighed, der kan binde de forskellige stater. Den kan kun rette henstillinger til dem. Naturligvis vil sådanne henstillinger, hvis de er vedtaget i nogenlunde enstemmighed i ministerkomiteen, komme med en meget stor vægt og vil, da de vil udgå af indgående forhandlinger mellem ansvarlige repræsentanter, naturligvis have en stor mulighed for at trænge igennem. Men alligevel — man holder sig endnu tilbage, ligesom man jo kun har givet forsamlingen en rådgivende myndighed. Man har vogtet sig for på nogen måde at træffe beslutninger, der træder den nationale suverænitet for nær. Det er vistnok forstandigt, at man begynder sådan, men jeg ønsker på mit partis vegne at sige, at vi ser dette som en indledning, at målet fremover må være at skabe et fællesskab og et samarbejde indenfor det demokratiske Europa, hvor man efterhånden kan nå frem til, at store og afgørende fællesanliggender ikke skal umuliggøres eller standses ved den